

የአማራ ዲሞክራቲክ ፓርቲ(አዴፓ) በአማራ ህዝብ ላይ ጦርነት እንደተከፈተ በይፋ ማሳወቅ አለበት!

(እያሱ ወልደ-ነጎደንድ)

ከመስከረም 2011 ዓ.ም ጀምሮ ያለውን ጊዜ ብቻ እንኳ ብንወስድ ለመቁጥር የሚያታክቱ በርካታ የአማራን ህዝብ የማተራመስ ሴራዎች በጸረ-አማራ ቡድኖች ተካሂደዋል። በጥቅምት ወር መጨረሻ አካባቢ በቅማንት ቡድንና በህወሓት ትብብር በምዕራብ ጎንደር የሚገኝው የሰራዊት ማሰልጠኛ ካምፕ መኖሩ ይፋ ሆነ፤ የጦር ካምፑን ለመደምሰስ መሰዋትነት ተከፈለ፤ በታህሳስ ውር መጀመሪያ የጦር ካምፑ በመደምሰሱ የተሰባጨው የህወሓትና የቅማንት ጸረ-አማራ ቡድን በምዕራብ ጎንደር አማራ ህዝብ ላይ ጦርነት በመክፈት ከፍተኛ የሆነ ሰባዊና ቁሳዊ ውድመት በማድረስ ከ90ሺህ ህዝብ በላይ እንዲፈናቀል አደረገ። ህይ ህዝብ አሁንም በችግር ላይ ይገኛል።

በመቀጠል ህወሓት ዘመናዊ መሳሪያ የታጠቀ ሰራዊት በአማራ ክልል ደንበር በማስፈር የአካባቢው ነዋሪ አማራ ስጋት ውስጥ እንዲገባ አደርግ፤ በዳንሻና አካባቢው የሚኖሩ የአማራ ህዝብም ከመኖያ ቀውተኛና ተፈናቀለ። በምስራቅ አሁንም ህወሓት ከሶማሌ ጸንፈኞች ጋር በመተባበር በጅጅጋ የሚኖሩ የአማራ ተወላጆች በቤታቸው ውስጥ ገሚሶቹ ሲታረዱ ቀሪው ከተማውን ለቆ እንዲሰደድ ተገደደ፤ ቤተክርስቲያናትም ተቃጠሉ። በደቡብ ክልል በተለያዩ ወረዳዎች የአማራ ተወላጆች ንብረታቸውን እየተዘረፉ ከኖሩበት ቀያቸው እየተባረሩ ይገኛሉ።

በመቀጠልም ህወሓት በአዲስ አበባ ዙሪያና በሀገር አቀፍ ደረጃ ለሚሰሩ ጸረ-አማራ ሴራዎች የቤት ሰራውን ለአዴፓ/አነግ አስረከበ። አዴፐ/አነግም ከህወሓት በልጦ ለመገኘት እጅግ ብዙ ጸረ አማራ የሆኑ ነውረኛ ሴራዎችን ፈጸመ። ወሳኝ የሆኑ የፌደራል ስልጣን አይነቶችን ሙሉ በሙሉ ተቆጣጠረ፤ የሀገር መከላከያ፣ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ፣ጉምሩክ ወሳኝ የሆኑ የአዲስ አበባ መስተዳደርና የክፈለ ከተማ ቦታዎች በሙሉ የኦሮሞ ክልል የግል ንብረት እስኪ መስሉ ድረስ በኦሮሞ በማጨቅ በአማራ ላይ ለሚከፈተው ጦርነት ምቹ ሁኔታዎችን ፈጠር።

በመቀጠል አዴፐ/አነግ ከእቅድ ወደትግበራ በመሸጋገር በተለያዩ የአዲስ አበባ ክፍለ ከተሞች ይሰሩ የነበሩ የአዴፓ አባላትን ከስራ አባረረ። በአዲስ አበባ ዙሪያ በሚገኙ አዋሳኝ ከተሞች ማለትም ለገጣፎ፣ አጃምባና ሱሉልታ የሚኖሩ አማራዎችን ከቤት ንብረታቸው የማፈናቀል ሴራ ተጀመረ። በዚህም ከ3ሺህ ህዝብ በላይ በለገጣፎና በአጃምባ በሚኖሩ የአማራና የደቡብ ክልል ተወላጆች ከአስር አመት በላይ የኖሩበት ቤት በዶዘር ፈራረሰ። አራሶች፣ ህጻናት አሮጊቶችና ሽማግሌዎች ሜዳ ላይ ወደቁ፤ የደም እንባም አፈሰሱ። ህዝባችን የደም እንባ ሲራጭ በተቃራኒው ባለ ጊዜ አነጎች በደስታ ፈደቁ፤ ተጨማሪ ብዙ ሺህ ቤቶችም እንደሚፈረሱ ዛቱ። ከመኖሪያ ቤቱ የተፈናቀለው ህዝብ አሁንም በየቤተክርሲቲያን ቤቱ ተጠልሎ መንግስት ያለ መስሎት የመንግስት ያለሺ እያለ በመጮህ ላይ ይገኛል። ኢትዮጵያ የኦሮሞ ብቻ እስክትመስል ድረስ አማራው እየተፈናቀለ ኦሮሞች በአዲስ አበባ እጅግ ሰፋፊ ቦታዎች ተሠጥቷቸው የመኖሪያ ቤቶችንና መጋዘኖችን በሽሚያ/በጥድፊያ በመገንባት ላይ ይገኛሉ። ይህን እውነታ ለመመልከት ከፈለጉ በኮልፌ ቀራኒዮ ክፍለ ከተማ አለም ባንክ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ ቀደም ሲል የክፈለ ከተማው አካል የነበረውን አንፎ ሜዳ ተብሎ የሚጠራውን አካባቢ ይጎብኙ። በዚያውም ኢትዮጵያ ውስጥ መኖሪያን ይጠራጠራሉ፤ ኦሮሞ ካልሆኑ ዜግነታቸውንም ጭምር ይጠራጠራሉ፤ በዚያውም የዶ/ር አብይ የመድረክ ትውና ሴራ በደንብ ይገበዳል።

አዲሲ/አነግ በአዲስ አበባና በዙሪያዎ የሚገኘውን አማራ የሚፈናቀሉ ሴራ የህዝብ ተቃውሞ ሲያይልበት ቤት ማፈረሱን ለጊዜውም ቢሆን ጋብ በማድረግ ከህወሓት ጋር ሌላ የጦርነት ቀጠና ለመክፈት ሲሰራበት በከረመው የስሜን ሸዋ ዞን በመጋቢት 2011ዓ.ም ጦርነት ጀመረ። በእብሪት ተነሳስቶ የአሩጎባ ብሄረሰብ በሚኖርበት በምንጃር ሸንኮራ ወረዳ በመግባት በከባድ መሳሪያ በመታገዝ በሰውና በንብረት ላይ ውድመት አደረሰ።

ሴረኛው አዲሲ/አነግ ከምንጃር ሸንኮራ ግጭት በኋላ አዲሱን ለማዘናጋት በባህርዳር ከተማ በሁለቱ ክልሎች አዋሳኝ ቦታዎች ጸጥታ ለማሰፈን በሚል የይስሙላ ወይይት በመጋቢት 2011ዓ.ም በአራተኛው ሳምንት ውስጥ አካሄደ፤ በጋራም ለመስራት መግለጫ ሰጡ። ነገር ግን የሁለቱ ክልሎች ስምምነት ሳምንት ሳይሞላው አነግና ህወሓት በጣምራ በመንግስት አራልና አምቡላንስ እየታገዙ፤ ጥይት እየታደላቸው በከሚሴ፣ በማጀቴና በአጣየ በሚኖረው ምስኪን የአማራ ህዝብ ላይ ጦርነት በማካሄድ ከፍተኛ የሰው ይህወትና የንብረት ውድመት አደረሱ። በተፈጸመው ወረራ ከ27 ሰዎች በላይ ሲሞቱ በርካቶች ቆስለዋል፤ ቤተክርስቲያን ተዘርፏል፣ ተቃጥሏል።

ህወሓትና አነግ ጊዜ የፈጀ የጦርነት ስትራቴጂ ነድፈው በአማራ ህዝብ ላይ ጦርነት እያካሄዱ ለመሆኑ ሌላው ማሳያ የሰሜን ተራሮች ብሄራዊ ፓርቲ መቃጠል ነው። ሁለቱ የጥፋት ኃይሎች በሰሜን ሸዋ አማራ ላይ ጦርነት እያካሄዱ ጎን ለጎ በሰሜን ጎንደር ደግሞ ህወሓት የሰሜን ተራሮች ብሄራዊ ፓርቲን በእሳት እያወደመ ይገኛል። እረፍት መንሳት ማለት እንግዲህ ይህ ነው። የሁለቱ የጥፋት ኃይሎች አለማ በሁሉም አቅጣጫ ጦርነት በመክፈት የክልሉን መንግስት፣ ህዝቡንና አዲሱን ውጥርት ውስጥ መክተት ነው፤ ህዝቡንም በማፈናቀልና ለርሀብ በማጋለጥ ነገ በአማራ ህዝብ ላይ ለሚያካሂዱት ሰፊ ጦርነት ቀስ በቀስ ተዋጊ የሆነውን የሰው ኃይል ቁጥር መቀነስ ነው።

በአጭሩ የአማራ ህዝብ በአነግና ህወሓት ጥምረት ይፋ ጦርነት ከታወጀበት ቆይቷል ፤ ላለፉት ስምንት ወራት ማለትም ከመስከረም 2011ዓ.ም እስከ መጋቢት 2011 ዓ.ም በአማራ ህዝብ ላይ እየተካሄዱ የሚገኙ መፈናቀሎች፣ ጦርነቶችና ግድያዎች የሚያሳዩት ይህንን እውነታ ነው። አሁን ከአማራ ህዝብ የሚጠበቀው አይኑ እያየ ከመጥፋቱ በፊት ተብትቦ ከያዘው ይሉኝታ በመውጣት ለሁለቱ ጸረ-አማራ ኃይሎች አስተማሪ መልስ መስጠት መጀመር ነው።

በሌላ በኩል የአማራ ክልል መንግስትና አዲሱ ከይሉኝታ ወጥተው በውጭና በሀገር ውስጥ ለሚኖረው የአማራ ህዝብ ይፋ ጦርነት እንደታወጀበት በግልጽ ማሳወቅ ይጠበቅባቸዋል። ይህን የማድረግ ታሪካዊ ኃላፊነትም አለባቸው።